

Bogo Pregelj:

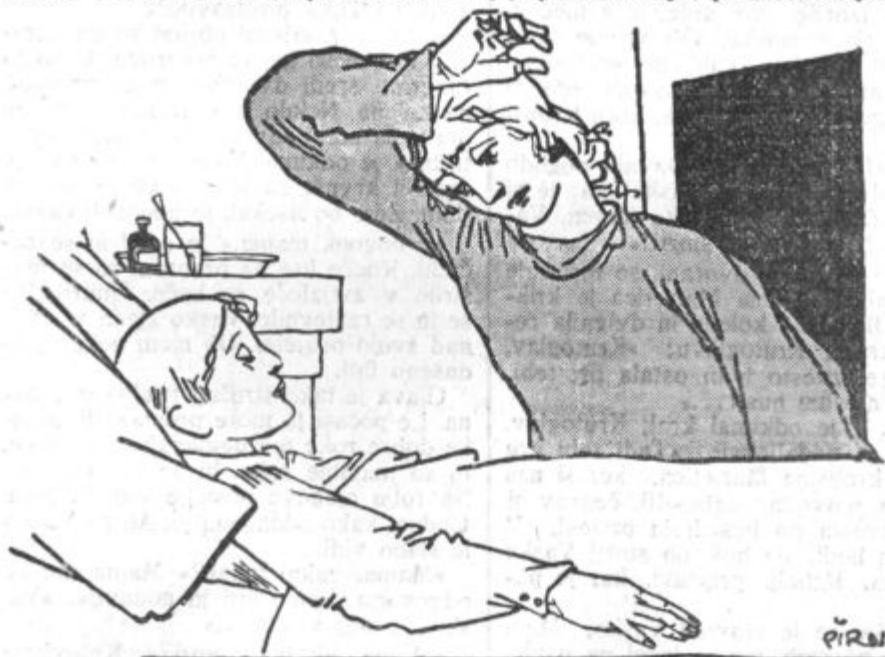
Vasko in palčki

12. Sodba

Strašen je bil Krutoglavov obraz, ko so privedli predenj kraljično in Vaska. Kot rogovi so mu štrleli lasje na vse strani. Oči so bile okrvavljene. Lica rdeče zabuhla in posejana s sivimi pegami. Ustnice pa so mu vijoličasto posinele. V kotih usten se je nabrala ru-

»Izdajalec!? Ivan, zakaj si me zapustil?« Za tem je razširil Krutoglav pesti, kakor bi hotel udariti, in je ukazal: »Pripeljite ubežnike!«

Dva vojščaka sta privedla kraljično Marjetico. Ni bila zvezana. Ni se branila. Mirno brez volje je šla in le telo ji je podrhtevalo v pridušenem joku: »V-

PIRNAT

mena pena. Iz plašča, ki je padal vse do tal, so gledale le velike s trdimi rdečimi kocinami poraščene pesti.

Ko so položili predenj krvavo truplo viteza Ivana, je zaškrtal z zobmi, kakor bi trl lešnike. »Kdaj ga je ubil,« je vprašal s strašno tihim, sikajočim glasom.

Poveljnik straže je sklonil glavo in počasi spregovoril: »V boju smo ga ubili, potem ko nam je do smrti pobil dva vojaka in je tri hudo ranil.«

Kakor tulenje volka v mesečni noči je zaplapolal pod oboke dvorane vzdih:

sko, Vasko...«

Sredi druge trope je prišel Vasko. Zmršeni lasje so mu padali čez čelo na oči. Obraz je imel zabuhel, iznakažen od udarcev in ves prižast od strjene krvi. Roke je imel tesno povezane na hrbtu. Rablji so ga suvali s toporišči sulic naprej. Pred prestolom so obstali. Vasko je stal ponosno zravnčan. Ni izmaknil pogleda, ko so se zapičile vanj Krutoglavove oči. Velika tišina je ležala v dvorani. Počasi je spregovoril Krutoglav: »Kdo si, pevec, da si se pre-

drznil odvesti našo nevesto?»

»Vasko sem, Zemljan!« je odločno odvrnil Vasko.

Krutoglav je nadaljeval: »Že enkrat smo te imeli v svojih rokah. S čarovnijami si se nam iznanknil in si poglal naše čete v poplah. Danes ti ne bodo pomagale vse umetnije.«

»Tvojih groženj se ne bojim. Roparsko si vpadel v deželo malega ljudstva. Zato sem te premagal. Ne bojim se te.«

»Težji je tvoj greh, Vasko Zemljan. Z lažjo in prevaro si se vtihotapil v naše dvore. Z lestjo in zvijačo si nagovoril k izdajstvu viteza Ivana. Tatinsko in rokomavharsko si skušal ugrabiti našo nevesto kraljično Marjetico. Zato ti gre kazen.

»Svoje grehe mi šteješ v zlo, kralj Krutoglav. V noči si dal odvesti kraljično iz njenih dvorov brez njene volje. Vitez Ivan je vršil tvoje povelje, čeprav je poznal njegovo krivico. Da izmije svojo krivdo, nam je kazal pot v beg. Da izbriše svoj dolg, je z mečem napadel tvoje junake. Vse krivde se je opral. In jaz? Le izgubljen sem prišel iskat. Kar si si krivo prisvojil, sem ti jemal. Kje je v tem krivda, kralj Krutoglav?»

»Stare zaveze drže. Davnih pogodb sém se držal. Ti pa si praskal, kar te ni srbelo. Zato ti sodim tako kazen. Vasko Zemljan: Kriv si smrti!«

Vsi, ki so bili v dvorani, so mrmraje pritrdjevali. Kraljična Marjetica je kriknila, padla je na kolena in dvignila roke k kralju Krutoglavu: »Krutoglav, usmili se, zvesto bom ostala pri tebi, le življenje mu pusti...«

Nemo ji je odkimal kralj Krutoglav. Ledeno je nadaljeval: »Tudi tebi gre kazen, kraljična Marjetica, ker si nas hotela samovoljno zapustiti, čeprav si naša nevesta po besedi in prisegi. V kazen ti bodi, da boš ob smrti Vaska Zemljana. Rabeli, pripravi, kar je potrebno.«

Še višje se je zravnal Vasko. Malo poreden nasmeh, mu je legel na ustne, ko je spregovoril: »Kralj Krutoglav, dejal si, sveta ti je beseda. In besedo si mi dal, da si morem izprostiti, kar hočem. Ali še veš?»

»Spominjam se,« je mrko prikimal Krutoglav in hitro nadaljeval: »Sodbe niso spremenljive. Drugo prosim.«

»Ne prosim zase, kralj Krutoglav. Tudi jaz sem dal besedo. Zato te prosim: Pošli kraljično Marjetico takoj po izvršeni obsodbi nazaj k njenemu očetu.«

Dolgo je molčal Krutoglav. Zapri je

oči in sije še z roko čez obraz. Zadržano je spregovoril. Njegov glas je bil hripav in razklan: »Velika je tvoja želja, Vasko Zemljan. Na mojo besedo si potrkal. Tvoja želja se bo izpolnila...«

Vasko se je poklonil: »Hvala!«

»Pripravljeno je!« je dejal rabeli.

»Poslovi se, Vasko! Tvoje smrti mi je žal,« je dejal Krutoglav. Vasko je skomignil z rameni in stopil k kraljični Marjetici. Poklonil se ji je in dejal: »Princeza, sporočite svojemu očetu, da sem izpolnil obljubo, katero sem dal. Princezinja, ne pozabite Vaska Zemljana...« Potem je tiho zapel: »Dajem ti roko v slovo« in se je zasmejal: »Še to se lažem! Vsaj desno roko mi toliko odvežite, da jo bom res lahko dal v slovo.«

Krutoglav je pomignil. Razvezali so ga. Vasko je nalahno prijel kraljično za roko, spustil se ga na preprogo, ki so jo razgrnili sredi dvorane, in ga pritisnil na kolena. Nekdo je vzel belo rutico in mu jo je hotel zavezati čez oči. »Ni potreba,« je odkimal Vasko. Surovo ga je zgrabil krvnik za lase in ga pritisnil k tlom. Zdaj bo usekal, je pomislil Vasko.

»Z bogom, mama,« je dejal in se začudil. Rdeče lise na preprogi so se razširile v zvijajoče se kače. Umirile so se in se raztegnile. Vasko gleda v strop nad svojo posteljo. Ob njem nekdo pridušeno ihti.

Glava je tako strašno trudna in prazna. Le počasi jo more premakniti. Mehke dobre roke mu pomagajo. Vasko ve, to so mamine roke. In že jo tudi vidi. Na robu njegove postelje sedi in joka. Čudno, kako oddaljena je. Ali pa Vasko le slabo vidi.

»Mama, zakaj jokaš?« Mama mu ne odgovarja. Samo ihti in ponavlja: »Vasko... moj Vasko...«

»Mama, ali bom umrl?« Krčeviteje ga objamejo roke. Tako dobre so, čeprav jih čuti le zdaleč. Zdi se mu, kakor da bi roke oklenile vse obzorje, sredi katerega stoji. Predaleč so, da bi jih dosegel, pa vendar čuti njihovo dobroto. Iz dalje čuje ječeče klicanje: »Vasko, ostani pri meni. Vasko!«

Strop se je znova približal. Vasko gleda mamino. Kako rdeče oči ima od pretočenih solza in prebdenih noči. Vse polno ljubezni je v njem. Nekaj lepega bi rad povedal mami. Pa je glava tako prazna in meč bo padel vsak čas. »Ma-

ma, ne bodi žalostna. Saj te imam rad. Hudo, hudo.»

Spet se zgublja v neskončnih ravninah. Strop se je zbočil in je kakor jekleno sivo poletno nebo. Vrh njega gor solnce. Rumeno poljejo žarki na zrelo žitno klasje. Vse biljke stoje lepo ravno. Nihče jih ne mendra. Saj čuva nad njimi Vasko. Obzorja pa so oklenile roke, dobre mamine roke. Da ne bo nihče prišel in zrna v zemljo vteptal.

Blodno išče Vasko po odeji. Do maminih prstov se je dotikal. Oklenil jih je. Trdo drži. Moj Bog, kako so trudne njegove roke. Kakor iz kamna so. Neskočno počasi dviga Vasko mamino roko. Do ust jo je prinesel. Na prste je kanil poljub kakor truden metulj. Vasko je vitez svoje kraljice. Verno ji služi do smrti. »Mama, ne jokaj.«

Tiše ihti mama: »Vasko, Vasko...«

»Mama, tako mora biti! Besedo sem dal! Tvoje solze peko, mama.«

Zakaj mora tako sam čuvati polja. Pa je sodba taka. Srebrno zvene trobente. Svetli vitez svojo besedo drži. Ostro se je zajedel meč. Pekoča bolečina je rezko prešinila telo, da se je vahujoč vzpelo in strepetalo. Sekira je padla.

»Mama, smrt hudo boli...« hoče zakričati: »Mama...« Mrzla solza je spolznila iz očesa. Za trenutek je zastala na vek, zanihala je, mavrično se je raziskrila in se skotalila. V sredo srca je kanila. V kraljičin šapelj, da je spet cel in lep, kot je bil, ko ga je Vasko prejel...

Nad mrtvim očmi se sklanja mama. Joče. Vasko, Vasko...

To je konec zgodbe o Vasku, ki je dal življenje za zvestobo

Konec

Danilo Gorinšek:

Pesem o rožici

To je tista rožica,
rožica premila,
mamica vsadila jo,
v srce zaklenila.

To je tista rožica,
rožica prezala,
mamica prepevala,
rožo zalivala.

To je tista rožica,
rožica prebela,
mamica v nebesa šla,
rožica — zvenela.

Danilo Gorinšek:

O Marku, ki je hotel drugo mater

Je bil nekoč deček, Marko mu je bilo ime, in mu pod milim Bogom ni manjkalo ničesar. Bog mu je bil naklonil nebeško dobro mater, nesebično in skrbno, da še nikoli tega. Ni je bilo stvari, da je ne bi naklonila svojemu sinu in Marko je bil razvajen, kot niso bili niti otroci največjih bogatašev. Nič več mu ni bilo po volji, večno je želel izpremembel Sam pa ni vedel, kaj bi rad.

Nehvaležnost je plačilo sveta: Markova mati je to spoznavala čim dalje bolj in naposled se niti ni več prestrašila, ko si je Marko v svoji objestnosti zaželel drugo mater. Sama je Boga prosila, da naj mu jo da, če že želi boljše. In nebeški Oče, ki je poznal svoje otroke in je vedel, da jih izkušnja najbolj izuči, je ustregel Markovi želji.

A sedaj, ko je imel Marko izbiro, kakšno mater hoče, ni vedel ničesar. Dolgo je ugibal, a ni vedel, kakšno naj izbere. Da bi pa priznal svojo zmoto in bi ga bil na ta način ljubi Bog ugnal v kozji rog, — ne, tega pa nikoli. — Pogledal je svojo mater in jo je videl vso sključeno in sivo od trpljenja, pa si je zmisli: »Ljubi Bog, daj mi lepo mater!« Kot zeleno, že dobljeno. Marko je dobil novo mater, lepo kot pomlad. Prvi dan je bil ne-

popisno srečen. Ali kosilo mu ni teknilo in večerja mu tudi ni dišala. To lažil se je, da se mu le tako zdi. Ali drugi dan je bilo slabše. Dejal si je: »Ta mama je sicer lepša, ali moja bo lje kuha!« In je prosil Boga, da naj mu da spet novo mater, takšno, ki bolje kuha. Nebeški Oče mu je izpolnil tudi to željo. Marko se spčetka kar ni mogel najesti, toliko je bilo dobrih. Spet je bil srečen. Ali pod noč, ko so se na nebu prižigale prve zvezde in se mu je zdelo, da na vrtu za vsakim grmovjem preže tatovi in razbojniki, je mati šla na sprehod in Marko je moral sam doma zaspati. Tiščal si je odejo čez glavo, da ga je pot oblival in v večnem strahu je uginjal: »Tale mati imenitno kuha, take sladkarije ližejo samo še angelčki v nebesih, ali moja mati je bolj skrbna, boljšega srca. Ona je vselej vedela, da me je strah ponoči. Nikdar me ne bi pustila samega doma, ko je zunaj temna noč in preže povsod tatovi in razbojniki. Kar nerodno mu je bilo, ko je spet moral prositi Boga, da naj mu da drugo mater. Skrbno in dobrosrčno. Nebeški Oče mu je spet ustregel. Do bil je skrbno in dobrosrčno mater. Božala ga je in gladila mu lase in Marko je bil spet v sedmih nebesih. Ponoči ga ni zapustila. A bila je bolna in večna vročica jo je kuhala. Bdela je pri Marku pozno v noč, naposled pa jo je prevzelo, legla je vsa izčrpana v posteljo. Zjutraj, ko bi moral Marko v šolo, ga ni zbudila, ker je še spala. Marko je zamudil šolo in prejel zato potem kazen. Zjokal se je, bridko zjokal. Nikdar še ni bil v šoli kaznovan. Ves žalosten je premišljeval: Tale mati je skrbna in dobrosrčna, ali moja mati je zmeraj zdrava in zjutraj je že ob prvem svitu pokonci, da mi vse pripravi in da me pravočasno zbudi.

In je Marko globoko vzdihnil in iz srca zaželel: »Ljubi Bog, vrni mi spet mojo mater!«

Nebeški Oče mu jo je spet vrnil, Marko pa ni nikdar več zaželel druge.

Kristijan Andersen:

Dve sliki

1.

Poslušaj, kaj mi je včeraj povedal mesec: »Danes sem videl višek sreče, videl sem otroka, štiriletno dekletce, ki je dobilo novo krilce, nov rožnato rdeč klobuček. Pravkar so ji pomerili novo obleko, in vse na njej je klicalo po solncu, po žarki svetlobi, ker moji žarki, ki so se vsipali skozi okno, niso bili svetli dovolj. Vse je klicalo po solncu.

Vrtelo se je tam sredi sobe dekletce, pokonci kakor lutka, roke je boječe držalo daleč proč od krilca in prste narezan.

O, kako se ji je svetil obrazek, kako so se ji bleščale oči. »Jutri pa že smeš na cesto!« ji je rekla mamica. In mala pogleda na svoj klobuček, pogleda na novo krilce in se blaženo nasmehlja:

»Mamica!« pravi, »kaj si bo naš Sultan mislil, ko me bo jutri videl!«

2.

»Videl sem jokati otroka, ubogo deklico. Jokala je nad zlobo sveta. Najlepšo punčko je nad zlobo sveta. Najlepšo punčko je dobila v dar, o! to je bila punčka, tako lepa in pridna in doslej vedno tako srečna. Zdaj pa sta brata male deklice, dolgina zlobna, vzela punčko, jo obesila na visoko drevo sredi vrta in stekla stran. Dekletce pa ni moglo doseči svoje punčke in ji pomagati doli in zato je jokalo.

Tudi punčka je gotovo jokala, saj jo je tako lepo prosila z razprostrtimi rokami med zelenimi vejami. In vsa nesrečna se ji je zdelo. Da, to je tista nesrečna usoda, o kateri mamica tolikokrat govori!

O uboga punčka! In tema se že dela in kmalu bo noč! Ali naj ostane sama

tu na drevesu, vso dolgo, strašno noč! Ne, tega si mala ni mogla misliti. »Ostati hočem pri tebi!« je vzdihnila, čeprav ji je bilo tako čudno tesno pri srcu.

Saj je že skoraj čisto razločno videla male vile v visokih, koničastih čepicah, kako šepčejo med grmovjem. In tam v temnem hodniku plešejo strahovi, bližje in bližje prihajajo in stegujejo roke po drevesu, kjer se skriva njena punčka. Smejejo se in s prstom kažejo nanjo!

Ah, kako tesno je postalo deklici! Pa če ni nobenega greha naredila, si je mislila, ji ne more nihče nič žalega storiti. Ali imam kakšen greh? se je vprašala in pomislila.

»Aha, že vem!« je vzdihnila, »smejala sem se ubogi raci, ki ima nogo obvezano z rdečo cunjo; pa tako smešno šepa. In zato sem se ji smejala. In to je greh, smejati se nesrečnežem!«

Pogledala je punčko na drevesu: »Si se ti tudi smejala raci?« je vprašala; in zdelo se ji je, kakor da bi odkimala z glavo.

Ivo Grahor:

Junška pesem

(Balada)

Sam je hodil Tumčev Mirko,
sam je hodil po vrtovih
in se silno dolgočasil.
Nadojelo mu je spanje,
nadojele so mu igre,
grabilo se modrovanje,
v družbo pa se ni rad vtikal.
Končno izbral si je sprehode.
Gledati, kako v dolžni
vode tečejo potoki
in kako je vse življenje
ustvarjeno baš za prigode.

Gre ob vodi Mirko dečko
pa z vodo se pogovarja
in po travniku gre dalje
pa prevdarja in prevdarja.
Glej, kaj tam godi se v zidu,
kjer do reke seže cesta!
Včeraj videl je zelenca,
zda kar dva čez kamen gresta.

Kuščarja, oba zelenca!
Kdo ve, ali mista spet na lovu,
ali čakata martinčkov,
da jih lovita in jesta.

»Hej, martinček, ne tam mimo!
Tam sta tvoja dva sovraga.
Po toči zvonit ne pomaga,
saj menda radi vsi živimo.«

Obstane Mirko, opazuje igro,
pa boji se, kaj da bo z martinčkom.
Mali kuščar leze sam v nevarnost,
on pa bi mogoče ga še rešil.

»Nimam jaz starejših bratov,
da bi z njimi se potepal,
niti mlajših in šibkejših,
da bi jih na vasi branil,
pa pojdem bivati med živalce,
in bom tu martinčke branil,
da postanem njih prijatelj.«

Prime Mirko oster kamen
in pomeri na zelenca;
in požene ga kar more,
da zadel bi z enim samim.

Plašno je zelenec švignil,
z njim pobegnil je še drugi,
a martinček sam pod kamen
je prišel preusodni,
kamen mu je zdrobil glavo...

Manica:

Čebele so ga

Matijče ni bil priden deček. Za šolo in učenje se je bore malo menil. Tem rajši se je pa potepal po vasi in povročal ljudem in živalim razne neprilike. Psi, mačke, kokoši, vse to je kar bežalo pred njim, zakaj poredni Matijče menda ni imel večjega veselja kakor preganjati in mučiti nedolžne živali. Marsikatero ptičje gnezdo je razmetal in marsikako jajčece vrigel ob tla.

Mladeža nepridiprava je dostikrat posvarila in ga skušala poboljšati njegova stara teta, ki ga je imela iz usmiljenja pri sebi. Toda zakrknjenec je ni poslušal. Še celo rogal se je svoji dobrotnici.

Nekoč je na dvorišče Matijčetove tete zašlo sosedovo tele. Teta je vnela dečku, naj to tele polagoma zavrne domov, sicer je nevarnost, da ne bi zašlo na cesto ali celo na železniški tir.

»Ali Matijče,« je še zaklicala teta, »ravnaj zlepa in počasi, da se žival ne prestraši!«

Matijče pa je bil s teletom le toliko časa dober, dokler se je videlo na domače dvorišče. Komaj se je pa skrnil za vogal, je že zgrabil v skladovnici debelo poleno in začel neusmiljeno

udrihati po ubogi živali. Tele je začelo bezljati, Matijče pa s polenom za njim. Ko tako drevita druga za drugim, trešči tele tako silno v Piškurjev ulnjak, da skoro pade, nato se pa še hitreje požene dalje.

Čebele pa, ki so v vročini že tako precej hude, so zaradi stresljaja še bolj pobesnele. Mahoma so bile vse iz panjev in ker je tele med tem že srečno odbežalo, so se zakadile v Matijčeta, ki je pravkar s polenom v roki prisopihal pred ulnjak. Deček je kričal in otepal z rokami, a to je raz-

besnjene živalce le še bolj podnetilo in pikale so ga po rokah, po obrazu, po vratu, povsod, povsod.

Čisto lahko bi ga bile izdelale do smrti, da ni ves prizor opazoval gospodar čebel, Piškurjev oče, ki je skočil s skednja in napol vse moči, da je dečka potegnil v stran, ga s težavo otrebil hudih čebel in ga potem v naročju odnesel domov.

Da bi ga videli, kakšen je bil! Obraz kakor debela buča, oči in nos sta bila od otekline čisto izginila, vse ostalo telo pa je bilo podobno okroglemu sodu. In takšen je ležal in ječal v postelji skoro teden dni.

Sosedje, ki so zvedeli o Matijčetuvi nesreči, so se mu skrivaj muzali. Pomiloval ga ni nihče. Pač so pa ki mali drug drugemu:

»Našel je, kar je iskal. Prav mu je!«

Teta pa, ki je v bolezni stregla Matijčetu, mu je napravila ostro pridigo ter jo podkrepila z resničnim ljudskim izrekom:

»Kdor ni usmiljen do živali, ta ne bo našel usmiljenja pri ljudeh!«

Novi natečaj

Dragi Jutrovčki! To pot boste lahko vsi odkrili svoje želje, obenem boste pa tudi lahko povedali, kaj vam ni všeč. Stric Matic namreč pravi, da bi zelo rad vedel, kako je všeč »Mlado Jutro« našim mladim čitateljem. Vsakdo lahko pove, kaj ima v listu posebno rad, česa mu manjka, kaj lahko opustimo, kaj naj novega prinesemo. Ozirali se bomo na vaše želje in bomo, če bodo vaši predlogi izvedljivi, uvedli nove stvari. Torej napišite svoje želje in svojo samostojno kritiko. Naslov novega natečaja je:

„Kaj mi je v „Mladem Jutru“ všeč in kaj ne“

Dopise, ki nam jih pošljete, bomo objavili, tako da bodo lahko vsi Jutrovčki sami sodili, kaj naj izpremenimo in s katerimi rubrikami našega lista naj nadaljujemo. Povejte nam tudi kakšne vodilne povesti so vam bolj všeč: sanjave pravljice, indijanske povesti ali pa pustolovne zgodbe. Dopise naslovite na »Uredništvo Mladega Jutra v Ljubljani«. Pišite s črnilom, čedno in čitljivo!

Pet najboljših odgovorov oziroma predlogov bomo nagradili z lepimi knjižnimi nagradami. Posebno dobro misel pa bomo nagradili z vezanim letnikom »Mladega Jutra« letošnjega leta.

Torej pogum in pero v roko!

Uredništvo »Mladega Jutra«

Iman:

Večer

Ogljeno rdeče solnce ždi v zatonu,
zeleno drevje v njem trepeče,
ko da gori in izgoreva
v toplotnem odpočitku dne,

a naše misli so vse tihe:
počasi tam ugaša dan —
in ko bo ugasnilo solnce,
bo ugasnila vsa ravan.

Manica:

Po potrebi

Godec Balajc je rad uganjal svoje vrste burke, s katerimi je skušal lahko in dobro živeti na tuj račun. Doštikrat se mu je to posrečilo. Enkrat jo je pa pošteno izkupil.

Neki petek je bilo. V želodcu mu je glasno krulilo, toda v žepu je bila — kača. Kljub temu stopi v gostilno in misli sam pri sebi: »Bo že kako šlo!«

Na gostilniškem vrtu vidi popotnika, ki je pravkar razrezal porcijo mesa. Balajcu se pocede sline in brž se začne smukati okoli njega.

Popotnik postane nejevoljen in vpraša:

»Kdo pa ste vi?«

»Jaz — pravi učeno Balajc — jaz sem čarodelj. Danes je petek, jaz pa sem kristjan. In vendar lahko začaram, da prav lahko jem danes meso, ne da bi se zaradi tega pregrešil.«

»Pa začarajte!« pravi popotnik v nadi, da se ga bo s tem otresel.

Balajc iztegne roko, napravi z njo čez krožnik velik križ in reče:

»Po potrebi naj postane to meso riba in po potrebi to ribo lahko pojem.«

To rekši zgrabi največji kos mesa in ga urno potlači v usta.

Popotnik pa odmakne krožnik, se dvigne in pravi:

»Res ste čarodej. Naučili ste še mene. Pazite zdaj!«

In popotnik začne slovesno:

»Po potrebi imate na licu veliko muho in po potrebi jo jaz lahko ubijem.«

V tem hipu priloži Balajcu tako krepko in zvanečo zaušnico, da je ubogi godec videl sedem solnc. Ves poparjen jo urno odkuri. Odslej je bil pa s svojimi »čarovnijami« vse bolj previden.

Iman:

Na morju

Poglejte tega-le gospodal!
Trebuh se mu predebeli
po valovih mimno seli —
riav od solnca kot od joda.

Dolgo že živi ob morju
in dobro njemu se godi.
Gotovo je zelo bogat
pa ima kje rudnik zlat.

Vse premore, vse premore.
Enega pa le ne zmore:
noge iz morja štrlijo
plavati mu ne dajo,
ker ne morejo v vodo.
Čemu se le ljudje redijo?

Rešitev križanke »Kozolec«

Vodoravno: 1. žrd, 4. omelo, 7. ga-
teb, 8. anoda.

Navpično: 1. žoga, 2. rman, 3. delo,
5. led, 6. oba.

Rešitev kvadratov

e, ep, rep, repa, preja, naprej, pretnja.

Kvadrat I

1	2	3	4
S	T	O	L
2			
T			
3			
O			
4			
L			

Navpično in vodoravno:

1. —, 2. loza, 3. moško krestno ime, 4. lan-
sko leto.

Našim najmlajšim

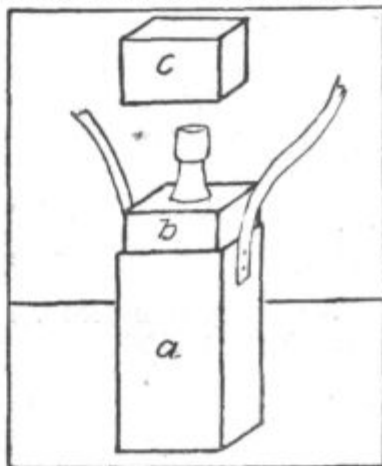
Babica nam pravi:
»Vsak dan je na Savi
strašni zmaj troglavi
ki otroke davi!«

Tega še ne veste

Termos steklenica

Kadar gremo na izprehod ali na iz-
let, vzamemo vodo ali drugo pijačo v
termos steklenico, ker le v nji ostane
dolgo časa hladna. Kdor nima termos
steklenice, si jo lahko naredi sam.

Iz tankih deščic od pomarančnega
zaboja napravimo škatljico (a) tako
veliko, da lahko v njo denemo navad-
na steklenico od piva ali slično. Potem
si naredimo še eno škaljico (b), ki se

da tesno vložiti v prvo. Na dnu te
škatljice izrežemo okroglo luknjo, ta-
ko veliko, da lahko to škaljico natak-
nemo na vrat steklenice. Ves prostor
v večji škatli med steklenico in ste-
nami napolnimo z žaganjem ali kakim
drugim slabim prevodnikom toplote.
Vse špranje potem dobro zamažemo s
steklarskim klejem ali smolo. Naposled
si napravimo še pokrov (c).

Da termos steklenico lažje nosimo,
jo opremimo še z vrvico ali jermem-
nom.

Daniilo Gorinšek:

Dom

Predrobno staro hišico
na vasi jaz poznam.
Če zanjo mi palačo kdo
ponudi, je ne dam!

Ne bi je dal, če svet ves zlat
v darilo bi dobil.
ker moj najdražji je zaklad
in v njej sem rojen bil.